



Postup při podání žádosti o náhradu újmy způsobené očkováním proti onemocnění COVID-19

Právní rámec

- § 2 zákona č. 569/2020 Sb., o distribuci léčivých přípravků obsahujících očkovací látku pro očkování proti onemocnění COVID-19, o náhradě újmy způsobené očkováním osobám těmito léčivými přípravky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
- zákon č. 116/2020 Sb., o náhradě újmy způsobené povinným očkováním¹

S ohledem na princip teritoriality působení právních norem není možné projednávat a vyhovět žádosti o náhradu újmy způsobené očkováním proti onemocnění COVID-19, jestliže očkování provedl zahraniční poskytovatel zdravotních služeb mimo území České republiky.

Oprávněné osoby:

- očkovaný (jiným osobám se náhrada újmy neposkytuje)

Základní předpoklady pro podání žádosti

1. Došlo k zvlášť závažnému ublížení na zdraví očkovaného v důsledku očkování vakcínou proti onemocnění COVID-19

Nárok na úhradu újmy tak nevzniká například u krátkodobých mírných zdravotních obtíží jako je horečka, alergická kožní reakce apod., ale ani u déletrvajících obtíží, nelze-li takovou újmu hodnotit jako zvlášť závažné ublížení na zdraví.

2. Nedošlo k promlčení nároku podle občanského zákoníku („OZ“).

Subjektivní promlčecí lhůta trvá podle § 629 OZ tři roky a běží od okamžiku, kdy mohlo být právo uplatněno poprvé, tj. kdy se oprávněná osoba dozvěděla o

¹ Tento zákon se použije i přesto, že očkování proti onemocnění COVID-19 není v České republice v současné době povinné. Zákon č. 116/2020 Sb. se použije na základě výslovného odkazu v § 2 zákona č. 569/2020 Sb.



okolnostech rozhodných pro zahájení promlčecí lhůty, resp. kdy se o nich mohla dozvědět.

3. Existují důkazy, že újma vznikla v důsledku očkování proti COVID-19.

Žadatel by měl k prokázání újmy mající charakter zvlášť závažného ublížení na zdraví předložit důkazy prokazující příčinnou souvislost, tedy prokázat že k zvlášť závažnému ublížení na zdraví očkovaného došlo v důsledku očkování proti onemocnění COVID-19. Zákon nedefinuje, co se rozumí zvlášť závažným ublížením na zdraví, je proto třeba vycházet ze soudní judikatury. Je třeba zdůraznit, že jakkoliv subjektivně nepříjemné a dočasně velmi omezující zdravotní obtíže, spojené třeba i s hospitalizací, nelze z hlediska zákona považovat bez dalšího za zvlášť závažné ublížení na zdraví.

Takovými důkazy mohou být znalecké posudky, odborná vyjádření a posudky, lékařské zprávy. Pouze lékařské zprávy popisující diagnostiku zdravotních obtíží a navrženou léčbu však samy o sobě nemusí být dostatečné. Dalším podkladem může být zpráva praktického lékaře o zdravotním stavu očkovaného před aplikací očkovací vakcíny proti onemocnění COVID-19.

Jaké nároky náhrady újmy na zdraví lze uplatňovat:

- a) vytrpění bolesti
- b) ztráta na výdělku nebo
- c) ztížení společenského uplatnění

Tyto nároky je třeba stejně jako vlastní újmu na zdraví nejen tvrdit, ale také podložit potřebnými podklady.

Náležitosti žádosti

Žádost podávaná Ministerstvu zdravotnictví obsahuje:

- a) jméno, datum narození a adresu místa trvalého pobytu očkovaného,
- b) název zdravotní pojišťovny, u které je očkován zdravotně pojištěn,
- c) popis příčin vzniku újmy a uvedení rozsahu újmy, zejména kdo a kdy očkovací látku podal, jaká újma očkovanému vznikla, kdy se objevily následky daného očkování, jak se projevovaly, jak dlouho trvaly nebo zda stále trvají,
- d) označení vybrané očkovací látky², jejímž použitím újma podle poznatků očkovaného vznikla, a

² Spikevax (Moderna), Comirnaty (Pfizer/BioNTech), Vaxzevria (AstraZeneca), Janssen (Johnson&Johnson)



e) požadovanou výši náhrady újmy³.

Přílohy žádosti

- a) Žadatel (očkováný) k žádosti přiloží dokumenty potřebné pro posouzení práva na náhradu újmy, a to zejména lékařské zprávy poskytovatelů zdravotních služeb o poskytování zdravotních služeb očkovanému, které **prokazují** právo očkováného na náhradu újmy (např. doložení lékařské zprávy ze dne očkování, odborných nebo znaleckých posudků, dalších lékařských zpráv).
- b) Žadatel **může** dále pro účely posouzení jeho práva na náhradu újmy udělit Ministerstvu zdravotnictví souhlas s nahlížením do zdravotnické dokumentace očkováného vedené poskytovatelem zdravotních služeb a s pořizováním výpisů nebo kopií této zdravotnické dokumentace.
- c) Pokud je očkováný zastoupen (advokátem nebo jiným zmocněncem), je třeba k žádosti připojit plnou moc.

Postup Ministerstva zdravotnictví po podání žádosti

1. Ministerstvo zdravotnictví vyrozumí podatele o tom, že obdrželo uplatněný nárok, který odbor a která osoba jej vyřizuje. Odborem příslušným k projednání těchto nároků je právní odbor ministerstva.
2. V případě, že žádost trpí vadami nebo nedostatky co do povinných náležitostí nebo příloh, může být podatel spolu s vyrozuměním dle bodu 1, popř. následně, vyzván k odstranění vad podané žádosti nebo k jejímu doplnění.
3. Pokud žadatel udělí souhlas k nahlížení do zdravotnické dokumentace v rozsahu nezbytném pro vyřízení uplatňovaného nároku, může si Ministerstvo zdravotnictví vyžádat od ošetřujícího lékaře, resp. poskytovatele zdravotních služeb potřebnou součinnost a seznámit se s údaji vedenými o žadateli v jeho zdravotnické dokumentaci. Tato možnost však nezbavuje žadatele povinnosti podat bezvadnou žádost a doložit ji potřebnými přílohami.
4. S osobními údaji žadatele týkajícími se zdravotního stavu se seznamuje pouze vyřizující útvar. Případně další oslovené osoby (nezavislí odborníci) nebo orgány (Státní ústav pro kontrolu léčiv) posuzují dokumentaci v anonymizované podobě. Tyto osobní údaje zpracovává Ministerstvo zdravotnictví na základě zákona č. 569/2020 Sb. Osobní údaje o zdravotním stavu jsou zvláštní kategorií osobních údajů a nakládání s nimi se řídí Obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR)⁴ a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Kontakt na pověřence pro ochranu osobních údajů v Ministerstvu zdravotnictví je:

³ Výši uplatňované náhrady je třeba odůvodnit (uvést, jak očkováný k výši požadované náhrady dospěl).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679



Mgr. Robert Vávra, DiS.
tel.: +420 224 972 457
e-mail: oia@mzcr.cz

5. Ve složitých věcech může Ministerstvo zdravotnictví ustavit nezávislou odbornou komisi, která věc posoudí. Složení a činnost nezávislé odborné komise upravuje § 6 zákona č. 116/2020 Sb. Viz také dále.
6. Shledá-li Ministerstvo zdravotnictví nárok důvodným nebo zčásti důvodným, sdělí tuto skutečnost žadateli a vyplatí nejpozději do 6 měsíců ode dne doručení žádosti požadovanou výši náhrady nebo prokázanou výši náhrady.
7. Neshledá-li Ministerstvo zdravotnictví nárok důvodným (ať už zcela nebo zčásti), sdělí tuto skutečnost žadateli s odůvodněním svého závěru. Tuto skutečnost sdělí ministerstvo žadateli bez zbytečného odkladu, nejpozději do 6 měsíců ode dne doručení žádosti.
8. S případnými dotazy na stav vyřizování žádosti se může očkovaný obrátit na právní odbor Ministerstva zdravotnictví.
9. Na vyřizování těchto žádostí se nevztahuje správní řád⁵.

Nezávislá odborná komise

1. K posouzení složitých věcí může Ministerstvo zdravotnictví ustavit nezávislou odbornou komisi.
2. Členy nezávislé odborné komise jsou vždy:
 - a) zástupce ministerstva; zástupce ministerstva, který je vždy zdravotnickým pracovníkem, je současně předsedou komise a řídí její činnost,
 - b) nejméně 2 zdravotničtí pracovníci se způsobilostí k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru zdravotní péče,
 - c) osoba, která získala vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva.

Členové nezávislé odborné komise případ posuzují na základě obsahu dostupné zdravotnické dokumentace a o svém jednání pořizují zápis, který se předává Ministerstvu zdravotnictví, Právnímu odboru.

Členové nezávislé odborné komise musí být nepodjatí ve vztahu k očkovanému a k poskytovateli zdravotních služeb, který očkování provedl.

Výplata náhrady újmy

Náhradu újmy vyplatí ministerstvo nejpozději **do 6 měsíců** ode dne, kdy žádost o poskytnutí náhrady újmy byla ministerstvu doručena.

Jestliže ministerstvo zčásti nebo zcela požadovanou výši náhrady újmy nepřizná, bez zbytečného odkladu, nejpozději v této lhůtě (tj. 6 měsíců) žadatele o svém

⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.



závěru vyrozumí.

Pokud ministerstvo nevyplatí náhradu újmy v požadované výši ve lhůtě výše uvedené, může se žadatel domáhat náhrady újmy **u civilního soudu** (Obvodní soud pro Prahu 2). Uplatnění práva na náhradu újmy u ministerstva je podmínkou pro případné uplatnění práva na náhradu újmy u soudu.



Dotazy lze zaslat na email pro@mzcr.cz nebo



zavolat na 224 972 173 na právní odbor Ministerstva zdravotnictví

Poznámka: Výše uvedené informace jsou zpracovány podle právního stavu ke dni 10. 9. 2021.